

Co-funded by
the European Union

Sweden
Sverige

Co-funded by the Swedish International
Development Cooperation Agency

Zastupljenost žena na rukovodećim pozicijama

javnih preduzeća u Bosni i Hercegovini

Rodna analiza

Bosna i Hercegovina

2022

**PRAVA
ZA SV=**

UVOD

Bosna i Hercegovina je ratifikovala brojne međunarodne ugovore i usvojila zakone u cilju uspostavljanja rodne ravnopravnosti i ukidanja diskriminacije po bilo kom osnovu. Ipak, žene su i dalje neravnopravne, a naročito u sferi politike, rada i ekonomije.

Politička moć osigurava i ekonomsku, a podzastupljenost žena na političkoj sceni direktno se preslikava i na podzastupljenost žena na rukovodećim pozicijama u organima izvršne vlasti, institucijama, javnim preduzećima i drugim tijelima koja donose strateške odluke iz oblasti ekonomije ili finansija.

Na ovaj način žene se u BiH isključuju iz svih važnih kako političkih tako i ekonomskih procesa i odluka.

ANALIZA

Analizirani podaci o zastupljenosti žena na rukovodećim pozicijama u 54 javna preduzeća u u čijem vlasništvu udio imaju BiH, Federacija BiH, Republika Srpska i Brčko distrikt pokazuju da:

Na pozicijama direktorica u sva četiri javna preduzeća u vlasništvu BiH nema žena. Od ukupnog broja članova_ica upravnih odbora u ovim preduzećima žene su zastupljene oko 26%.

U Brčko distriktu u četiri javna preduzeća samo je jedna direktorica žena. U upravnim odborima je 10,5% žena.

U RS u 24 javna preduzeća 4% su žene direktorice, a u FBiH je 16,6% žena na poziciji direktorice. U upravnim odborima tih javnih preduzeća u RS 15% žena a u FBiH 22,5% žena.

Ovi procenti dokazuju da se prilikom imenovanja na rukovodeće pozicije u javna preduzeća Zakon o ravnopravnosti spolova ne primjenjuje.

Ravnopravnost spolova ne smije biti samo parola, već ključni princip društvene i ekonomske odgovornosti!

Rodnu analizu možete pronaći na:

<https://pravazasve.ba/bs/wp-content/uploads/sites/5/2022/03/Prava-za-sve-Rodna-analiza-N.pdf>

POTREBNO JE:

1

Osigurati punu primjenu svih zakona na svim nivoima vlasti u BiH.

2

Javna preduzeća moraju uskladiti interne pravne propise sa odredbama svih donesenih zakona kao i međunarodnih instrumenata te dobrim praksama u pogledu napredovanja i imenovanja na rukovodeće pozicije.

3

Osigurati provođenje Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, konkretno člana 20, koji obavezuje državna tijela na svim nivoima vlasti i tijela lokalne samouprave, uključujući zakonodavnu, izvršnu i sudsku vlast, političke stranke, pravna lica s javnim ovlaštenjima, pravna lica koja su u vlasništvu ili pod kontrolom države, entiteta, kantona, grada ili općine ili nad čijim radom javni organ vrši kontrolu, da osiguraju i promoviraju ravnopravnu zastupljenost spolova u upravljanju, procesu odlučivanja i predstavljanju. Ravnopravna zastupljenost spolova postoji u slučaju kada je jedan od spolova zastupljen najmanje u procentu 40% u tijelima o kojima se govori u tekstu.

4

Podsticati mentorstvo u razvoju karijere za poslovne žene kako bi se povećalo učešće žena na rukovodećim pozicijama koristeći dobre prakse iz privatnog sektora.

5

Prilikom izrade politika i zakona u oblastima rada, zapošljavanja i socijalnog sistema obavezno se mora vršiti procjena utjecaja na žene. Nove politike moraju sadržavati sistem obaveznog, redovnog praćenja i izvještavanja o njihovoj primjeni.

6

Zakoni i politike u oblasti rada i zapošljavanja moraju odgovoriti na potrebu uspostavljanja ravnoteže između između poslovnog i privatnog života za roditelje i staratelje, te naročito prepoznati potrebu investiranja u ustanove za brigu o djeci i slično.

ZAKLJUČCI

Ravnopravna zastupljenost žena i muškaraca presudna je za napredak društva u cjelini, a isključivanje žena sa vodećih pozicija ekonomske moći znači da se žensko znanje, stavovi i talenat ne koriste. Praksa razvijenih evropskih zemalja pokazuje da je, između ostalog, uravnotežena zastupljenost žena i muškaraca u sektoru rada i na pozicijama ekonomskog odlučivanja važna za poboljšanje prosperiteta i opšteg napretka zemlje.

Rodna analiza o zastupljenosti žena na rukovodećim pozicijama u javnim preduzećima u Bosni i Hercegovini ukazuje na raspodjelu ekonomske moći i liderstva u BiH, omogućava ocjenu (ne)provođenja zakona i politika ravnopravnosti u državi i ocjenu postojećeg odnosa između normative i praktične stvarnosti BiH.

Implementirano od strane:

REAC-OR
research in action

KVINNA
KVINNA

PRAVA
ZASVE

WOMEN'S RIGHTS CENTER
CENTAR ZA ŽENSKA PRAVA

'This publication was produced with the financial support of the European Union and co-funded by the Swedish International Development Cooperation Agency. Its contents are the sole responsibility of Udruženje Prava za sve and do not necessarily reflect the views of the European Union or the Swedish International Development Cooperation Agency!'